

NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/93/EY,

annettu 14 päivänä joulukuuta 1998,

ETY:n jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastojen vähimmäistasoa annetun direktiivin 68/414/ETY muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

(4) on tärkeää parantaa öljyn hankintavarmuutta,

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 103 a artiklan 1 kohdan,

(5) öljyvarastoja koskevat järjestelyt on toteutettava siten, etteivät ne haittaa sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

(6) tämän direktiivin säännökset eivät vaikuta yhteisön perustamissopimuksen ja etenkin sisämarkkinoita ja kilpailua koskevien säännösten täysimääräiseen soveltamiseen,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

(1) neuvosto antoi 20 päivänä joulukuuta 1968 direktiivin 64/414/ETY Euroopan talousyhteisön jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää raakaöljy- ja/tai öljytuote- vähimmäistasoa ⁽⁴⁾,

(7) kun otetaan huomioon toissijaisuusperiaate sekä suhteellisuusperiaate, sellaisina kuin niistä määrätään perustamissopimuksen 3 b artiklassa, voidaan tavoite, jonka mukaan öljyn hankintavarmuus on pidettävä yhteisössä korkealla tasolla käyttämällä luotettavia ja avoimia, jäsenvaltioiden yhteisvastuuseen perustuvia järjestelmiä siten, että samalla noudatetaan sisämarkkinoita ja kilpailua koskevia sääntöjä, saavuttaa parhaiten yhteisön tasolla; tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi,

(2) tuontiraakaöljy ja -öljytuotteet ovat edelleen tärkeitä yhteisön energiahuollon kannalta; tilapäisetkin vaikeudet, jotka vähentävät näiden tuotteiden saantia tai nostavat huomattavasti niiden kansainvälisiä markkinahintoja, saattavat aiheuttaa vakavia häiriöitä yhteisön taloudellisessa toiminnassa; yhteisöllä on oltava valmiudet torjua tai ainakin lieventää vahingollisia vaikutuksia tällaisessa tapauksessa; on tarpeen saattaa direktiivi 68/414/ETY ajan tasalle siten, että se mukautetaan yhteisön sisämarkkinoita sekä öljymarkkinoilla tapahtunutta kehitystä vastaavaksi,

(8) varastojen on oltava jäsenvaltioiden käytettävissä, jos öljyn hankinnassa ilmenee vaikeuksia; jäsenvaltioilla olisi oltava oikeudet ja mahdollisuudet määrätä varastojen käytöstä siten, että varastot saadaan nopeasti niiden alueiden käyttöön, joilla öljytoimituksia eniten tarvitaan,

(3) neuvosto sääti direktiivissä 73/238/ETY ⁽⁵⁾ aiheellisista toimenpiteistä, mukaan lukien öljyvarastojen käyttö, joita toteutetaan siinä tapauksessa, että yhteisön raakaöljyn ja öljytuotteiden saannissa ilmenee vaikeuksia; jäsenvaltiot ovat sitoutuneet noudattamaan samankaltaisia velvoitteita kansainvälistä energiaohjelmaa koskevassa sopimuksessa,

(9) varastojen ylläpito olisi järjestettävä siten, että taataan varastojen saatavuus sekä kuluttajien mahdollisuudet käyttää niitä,

⁽¹⁾ EYVL C 160, 27.5.1998, s. 18⁽²⁾ EYVL C 359, 23.11.1998⁽³⁾ Lausunto annettu 10.–11. syyskuuta 1998 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).⁽⁴⁾ EYVL L 308, 23.12.1968, s. 14, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 72/425/ETY (EYVL L 291, 28.12.1972, s. 154).⁽⁵⁾ EYVL L 228, 16.8.1973, s. 1

(10) varastojen ylläpitoa koskevien järjestelyjen olisi oltava avoimia ja niillä olisi taattava varastointivaltuudesta aiheutuvan rasitteen oikeudenmukainen ja tasapuolinen jakautuminen; sen vuoksi jäsenvaltiot voivat saattaa asianosaisten käyttöön tietoja öljyvarastojen pitämisen kustannuksista,

- (11) jäsenvaltiot voivat varastojen ylläpitämisen järjestämiseksi soveltaa järjestelmää, jossa erityinen varastointielin tai -laitos huolehtii kokonaan tai osittain varastointivelvoitteen mukaisten varastojen pitämisestä; öljynjalostajien ja muiden markkinatoimijoiden olisi pidettävä yllä mahdollisesti jäljelle jäävää osaa; valtion ja öljyteollisuuden yhteistyö on olennaisen tärkeää, jotta varastointijärjestelyt toimisivat tehokkaasti ja luotettavasti,
- (12) kotimainen tuotanto edistää sinänsä hankintavarmuutta; öljymarkkinoiden kehityksen perusteella voi olla perusteltua antaa öljyvarastojen ylläpitämistä koskeva asianmukainen poikkeus niille jäsenvaltioille, joilla on omaa öljyntuotantoa; toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltiot voivat vapauttaa yrityksiä varastojen ylläpitämisvelvoitteesta sen määrän osalta, joka ei ylitä kyseisten yritysten kotimaisesta raakaöljystä valmistamien tuotteiden määrää,
- (13) on asianmukaista ottaa käyttöön menettelytapoja, joita yhteisö ja jäsenvaltiot jo soveltavat kansainvälisten velvoitteidensa ja sopimustensa perusteella; öljyn kulutustottumuksissa tapahtuneiden muutosten myötä kansainvälisen lentoliikenteen polttoaineista on tullut tärkeä osa tätä kulutusta,
- (14) on tarpeen mukauttaa ja yksinkertaistaa öljyvarastoja koskevien yhteisön tilastojen ilmoitusmenettelyä,
- (15) öljyvarastoja voidaan periaatteessa pitää missä tahansa yhteisön alueella, ja näin ollen on aiheellista helpottaa varastojen perustamista maan oman alueen ulkopuolelle; kyseisen jäsenvaltion hallituksen on voitava tehdä itse päätös öljyvarastojen pitämisestä kansallisen alueen ulkopuolella omien tarpeidensa ja hankintavarmuuteen liittyvien näkökohtien mukaan; toisen yrityksen, elimen tai laitoksen käytettävissä pidettävien varastojen osalta tarvitaan tarkempia sääntöjä, jotta voidaan taata niiden saatavuus ja käyttömahdollisuus öljynsaantivaikeuksien ilmetessä,
- (16) sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi on suotavaa edistää jäsenvaltioiden välisten vähimmäisvarastointisopimusten tekemistä, jotta edistetään muissa jäsenvaltioissa sijaitsevien varastojen käyttämistä; päätöksen tällaisen sopimuksen tekemisestä tekevät asianomaiset jäsenvaltiot,
- (17) on aiheellista vahvistaa varastojen hallinnollista valvontaa ja luoda tehokkaita järjestelmiä varastojen hallintaa ja tarkastamista varten; tällaisen hallinnan mahdollistamiseksi tarvitaan seuraamusjärjestely,
- (18) direktiivillä 72/425/ETY pidennettiin direktiivin 68/414/ETY 1 artiklan ensimmäisessä kohdassa mainittua viiteaikaa 65 päivästä 90 päivään sekä säädettiin tämän pidennyksen täytäntöönpanoa koskevista ehdoista; mainitun direktiivin säännökset ovat tämän direktiivin johdosta menettäneet merkityksensä; direktiivi 72/425/ETY on näin ollen kumottava, ja
- (19) yhteisön varmuusvarastojen tilasta on aiheellista antaa säännöllisesti tietoja neuvostolle,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 68/414/ETY seuraavasti:

1) Korvataan 1 artikla seuraavasti:

"1 artikla

1. Jäsenvaltioiden on annettava aiheelliset lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset pitääkseen yhteisön alueella olevat öljytuotteiden varastonsa jatkuvasti vähintään 4 artiklassa tarkoitettulla edellisen kalenterivuoden 90 päivän keskimääräistä päivittäistä kotimaankulutusta vastaavalla tasolla kunkin 2 artiklassa luetellun öljytuoteluokan osalta, jollei 7 artiklasta muuta johdu.

2. Se osa kotimaan kulutusta, joka katetaan kyseisen jäsenvaltion itse tuottamasta öljystä valmistetuilla johdannaisilla, voidaan vähentää kyseisestä tasosta enintään 25 prosenttiin asti. Tällaisesta vähennyksestä saatavan lopputuloksen jakamisesta jäsenvaltioissa päättää asianomainen jäsenvaltio."

2) Kumotaan 2 artikla.

3) Nykyisestä 3 artiklasta tulee 2 artikla ja siihen lisätään kohta seuraavasti:

"Merenkulkuun tarkoitettua polttoainetta ei lasketa mukaan kotimaan kulutukseen."

4) Lisätään artikla seuraavasti:

"3 artikla

1. Edellä 1 artiklan mukaisesti pidettävien varastojen on oltava kokonaan jäsenvaltioiden käytettävissä, jos öljyn saannissa ilmenee vaikeuksia. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niillä on tällaisessa tilanteessa lailliset oikeudet määrätä varastojen käytöstä.

Muina aikoina jäsenvaltioiden on huolehdittava mainittujen varastojen saatavuudesta ja käyttömahdollisuudesta; niiden on otettava käyttöön järjestelyt, joiden avulla on mahdollista tunnistaa varastot, pitää niistä kirjaa sekä hallinnoida niitä.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niiden varastointijärjestelyt ovat oikeudenmukaisia ja tasapuolisia.

Edellä 1 artiklan mukaisesta varastojen pidosta aiheutuvan kustannusrasitteen jakamisen on perustuttava avoimiin järjestelyihin. Tässä yhteydessä jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimenpiteitä asianmukaisten tietojen saamiseksi 1 artiklan mukaisesta varastoinnista aiheutuvista kustannuksista ja mainitunlaisten tietojen saattamiseksi asianosaisten käyttöön.

3. Jäsenvaltiot voivat 1 ja 2 kohdan vaatimusten täyttämiseksi käyttää varastointielintä tai -laitosta, joka vastaa varastojen pitämisestä kokonaan tai osittain.

Kaksi tai useampi jäsenvaltio voi käyttää yhteistä varastointielintä tai -laitosta. Tällöin ne ovat yhteisesti vastuussa tästä direktiivistä johtuvien velvoitteiden noudattamisesta."

5) Korvataan 4 artikla seuraavasti:

"4 artikla

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 5 ja 6 artiklan mukaisesti laadittu, kunkin kuukauden lopussa olemassa olevia varastoja koskeva tilastollinen yhteenvedo, jossa ilmoitetaan, kuinka monen edellisen kalenterivuoden päivän keskimääräistä kulutusta varastot vastaavat. Yhteenvedo on toimitettava viimeistään ilmoituksen kohteena olevan kuukauden jälkeisen toisen kuukauden 25 päivänä.

Jäsenvaltion varastointivelvoite perustuu edellisen kalenterivuoden kotimaan kulutukseen. Jäsenvaltioiden on laskettava uudelleen varastointivelvoitteensa

kunkin kalenterivuoden alussa viimeistään 31 päivänä maaliskuuta ja varmistettava, että ne noudattavat uusia velvoitteitaan mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään kunkin vuoden 31 päivänä heinäkuuta.

Tilastollisessa yhteenvedossa on ilmoitettava erikseen kerosiinityyppisen lentopetrolin varastot luokan II yhteydessä."

6) Korvataan 5 artikla seuraavasti:

"5 artikla

Edellä 1 artiklassa edellytetyt varastoja voidaan ylläpitää raakaöljyn ja välituotteiden sekä lopputuotteiden muodossa.

Edellä 4 artiklassa säädettyjä varastoja koskevassa tilastollisessa yhteenvedossa lasketaan lopputuotteet niiden todellisen määrän mukaan; raakaöljy ja välituotteet lasketaan

— asianomaisen valtion jalostamoista edellisen kalenterivuoden aikana saatujen kunkin tuoteluokan suhteellisten määrien mukaan; tai

— asianomaisen valtion jalostamoiden kuluvan vuoden tuotanto-ohjelmien perusteella; tai

— asianomaisessa valtiossa edellisen kalenterivuoden aikana valmistettujen varastointivelvoitteeseen kuuluvien tuotteiden kokonaismäärän ja kyseisen vuoden aikana käytetyn raakaöljyn kokonaismäärän välisen suhteen perusteella; edellä mainittua sovelletaan enintään 40 prosenttiin ensimmäisen ja toisen tuoteluokan (benssiini ja dieselöljyt) kokonaisvelvoitteesta ja enintään 50 prosenttiin kolmannen tuoteluokan (polttoöljyt) kokonaisvelvoitteesta.

Sekoitustuotteilla, jotka on tarkoitettu 2 artiklassa tarkoitettujen lopputuotteiden valmistukseen, voidaan korvata ne tuotteet, joihin ne on tarkoitettu."

7) Muutetaan 6 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

"1. Laskettaessa 1 artiklassa säädettyä varastojen vähimmäistasoa tilastolliseen yhteenvedoon sisällytetään ainoastaan 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti varastoitavat määrät."

b) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi varastoja voidaan hallitusten välisten sopimusten perusteella muodostaa jonkin jäsenvaltion alueelle toisen jäsenvaltion alueelle sijoittuneiden yritysten, elinten tai laitosten lukuun. Asianomaisten jäsenvaltion hallitus päättää siitä, pitääkö se osan varastoitaa kansallisen alueen ulkopuolella.

Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltio, jonka alueella pidetään varastoja tällaisen sopimuksen perusteella, ei saa estää varastojen siirtoa muihin jäsenvaltioihin, joiden lukuun varastoja kyseisen sopimuksen perusteella pidetään; jäsenvaltion on valvottava näitä varastoja sopimuksessa määrättyjen menettelyjen mukaisesti, mutta se ei saa sisällyttää niitä tilastolliseen yhteenvetoon. Jäsenvaltio, jonka puolesta varastoja pidetään, voi sisällyttää varastot tilastolliseen yhteenvetoon.

Tällaisissa tapauksissa kunkin jäsenvaltion on lähetettävä yhdessä 4 artiklassa säädetyn tilastollisen yhteenvedon kanssa komissiolle selvitys varastoista, joita sen alueella pidetään toisen jäsenvaltion lukuun, sekä varastoista, joita pidetään sen omaan lukuun toisen jäsenvaltion alueella. Selvityksessä on kummassakin tapauksessa ilmoitettava varastojen sijainti ja/tai varastoja pitävät yritykset, varastossa pidettävät määrät ja tuoteluokat tai raakaöljy.

Ensimmäisessä alakohdassa mainittujen sopimusten luonnokset on lähetettävä komissiolle, joka voi antaa huomautuksensa tiedoksi asianomaisille hallituksille. Sopimuksista on niiden tekemisen jälkeen ilmoitettava komissiolle, joka antaa ne tiedoksi muille jäsenvaltioille.

Sopimusten on täytettävä seuraavat edellytykset:

- niiden on koskettava raakaöljyä ja kaikkia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia öljytuotteita,
- niissä on määrättävä varastojen pitoa koskevat ehdot ja järjestelyt siten, että tavoitteena on näiden varastojen hallinnoinnin ja saatavuuden turvaaminen,
- niissä on määrättävä menettelyt, joita käytetään varastojen tarkastamisessa ja tunnistamisessa, muun muassa tarkastusten suorittamisessa ja siihen liittyvässä yhteistyössä,

- ne on yleensä tehtävä rajoittamattomaksi ajaksi,
- jos sopimuksessa on määrätty yksipuolisen irtisanomisen mahdollisuudesta, siinä on todettava, että tällaista irtisanomista ei saa tapahtua tilanteessa, jossa öljyn saanti on vaikeutunut, ja että komissiolle on joka tapauksessa ilmoitettava irtisanomisesta ennakolta.

Jos tällaisten sopimusten perusteella muodostettavat varastot eivät ole sen yrityksen, elimen tai laitoksen omistuksessa, joka on velvoitettu pitämään varastoja, vaan jokin toinen yritys, elin tai laitos pitää niitä sen käytettävissä, on noudatettava seuraavia vaatimuksia:

- yrityksellä, elimellä tai laitoksella, jonka puolesta varastoja pidetään, on oltava sopimukseen perustuva oikeus saada nämä varastot haltuunsa milloin hyvänsä sopimuksen voimaolon aikana; asianomaisten osapuolten on sovittava siitä, miten määritetään tällaisesta haltuunotosta maksettava hinta,
- tällaisen sopimuksen keston on oltava vähintään 90 päivää,
- varastojen sijaintipaikka ja/tai varastoja toisen yrityksen, elimen tai laitoksen käytettävissä pitävät yritykset sekä kyseisessä paikassa varastoitavat määrät ja tuoteluokat tai raakaöljy on tarkasti ilmoitettava,
- varastoja toisen yrityksen, elimen tai laitoksen käytettävissä pitävän yrityksen, elimen tai laitoksen on taattava, että yrityksellä, elimellä tai laitoksella, jonka käytettävissä varastoja pidetään, on milloin hyvänsä sopimuksen voimaolon aikana aina todellinen mahdollisuus käyttää kyseisiä varastoja,
- varastoja toisen yrityksen, elimen tai laitoksen käytettävissä pitävän yrityksen, elimen tai laitoksen on kuuluttava sen jäsenvaltion lainkäyttövaltaan, jonka alueella varastot sijaitsevat, siltä osin kuin on kyse kyseisen jäsenvaltion laillisista oikeuksista tarkastaa varastojen olemassaolo.”

c) Korvataan 3 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Sen vuoksi erityisesti seuraavia ei sisällytetä tilastolliseen yhteenvetoon: kotimaan esiintymissä vielä oleva raakaöljy; merenkulkuun tarkoitettu polttoaine; suorassa kauttakulussa olevat määrät,

jotka eivät kuulu 2 kohdassa tarkoitettuihin varastoihin; putkistoissa, säiliöautoissa, säiliövaunuissa, vähittäismyyntipisteiden säiliöissä sekä pienkuluttajien hallussa olevat varastot. Tilastolliseen yhteenveetoon ei myöskään sisällytetä armeijan hallussa olevia eikä öljy-yhtiöiden armeijaa varten varaamia määriä.”

8) Lisätään artikla seuraavasti:

”6 a artikla

Jäsenvaltioiden on annettava kaikki tarvittavat säännökset sekä toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varastojen hallinnoinnin ja valvonnan varmistamiseksi. Niiden on otettava käyttöön järjestelyjä, joiden avulla varastot voidaan tarkastaa tämän direktiivin säännösten mukaisesti.”

9) Lisätään artikla seuraavasti:

”6 b artikla

Jäsenvaltioiden on määritettävä tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset ja toteutettavat toimenpiteet näiden säännösten täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, rikkomukseen suhteutettuja ja varoittavia.”

2 artikla

Kumotaan direktiivi 72/425/ETY 31 päivästä joulukuuta 1999.

3 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2000. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltiot päättävät siitä, miten viittaukset tehdään.

4 artikla

Helleenien tasavallalle myönnetään sen erityisten piirteiden vuoksi kolmen vuoden lisäaika, jota ei voida uusia, tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden soveltamiselle siltä osin kuin on kyse kansainvälisen lentoliikenteen polttoaineiden sisällyttämisestä sisäiseen kulutukseen.

5 artikla

Komissio antaa neuvostolle säännöllisesti kertomuksen öljyvarastojen tilasta yhteisössä, myös mahdollisesta yhdenmukaistamisen tarpeesta varastojen tehokkaan hallinnoinnin ja valvonnan varmistamiseksi. Ensimmäinen kertomus annetaan neuvostolle 3 artiklan 1 kohdassa säädettyä päivämäärää seuraavan toisen vuoden aikana.

6 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

7 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 14 päivänä joulukuuta 1998.

Neuvoston puolesta
W. MOLTERER
Puheenjohtaja